

02c - שלום מקס בורקהרד! **1901**

וינה, 1901. אלמה פוגשת במקס בורקהרד, מנהל התיאטרון המלכותי.

- בורקהרד אלמה! - מה קורה לך? עשיתי משהו לא נכון? אלמה, השארי פה!
אמרתי משהו שפגע בך? ... אלמה!! חכי רגע! למה את כל כך כועסת
עלי פתאום? זכרי, אלמה! זכרי מה היה אתמול. בבקשה, אלמה! שכחת
את כל מה שהיה? אתמול הכול היה טוב, הכול היה כל כך טוב בינינו,
ועכשיו פתאום...? בבקשה, אל תברחי, אלמה! ... לפחות הגידי משהו!
מה עשיתי שזה מגיע לי? איך את יכולה להשתנות באכזריות כזאת?
אלמה, איך אני יכול להבין משהו אם את לא מדברת אתי? איזה פשע
נורא בצעתי?
- אלמה מקס מיסכן שלי! ...
- בורקהרד "מקס מיסכן שלי!" זאת תשובה? זה אמור לנחם אותי? על מה? על זה
שאני מיסכן? אני יודע שאני מיסכן, מיסכן בכל מובן של המילה. תמיד
השתדלת להזכיר לי כמה אני חסר חשיבות. אני מנהל התיאטרון
הממלכתי, ואני לא מלך היופי...
- אלמה אל תהיה מגוחך! ...
- בורקהרד וכדי להגדיש את הסאה - עכשיו אני גם מגוחך. כן! את אמרת את זה.
את לא יכולה לקחת את המילה בחזרה. זה לא ימתיק לי את הגלולה.
- אלמה היינו חברים כל כך טובים... בוא נשאיר את זה כך.
- בורקהרד "חברים טובים?" בחיך, אלמה, את מתלוצצת? אנחנו שנינו עופות מאותו
מין. אל תשכחי את זה בבקשה! אני לא שמרתי ממך סודות, וגם את לא
ממני. אני נגעתי בך ב...
אלמה בשכל שלך, מקס. רק בשכל שלך!
- בורקהרד "רק" בשכל שלי? "רק" זה!? זה הדבר האינטימי ביותר שיש, אלמה!
הרבה יותר אינטימי מדחיפות הידיים הבהמיות והמיזמוזים שזמלינסקי
ממזמז אותך! את לא צריכה לתת שיחללו ויטנפו אותך ככה!
- אלמה אל תהיה גס!
- בורקהרד אלמה, אני יודע שאני לא סוקראטס...
- אלמה תפסיק עם זה, מקס!
- בורקהרד הרבה פעמים השוויית אותי אליו.
- אלמה אמרתי את זה בצחוק.
- בורקהרד לא, לא אמרת בצחוק. בכלל לא בצחוק! אני יודע מה המעריצים שלך

- אומרים עלי. אני לא חי באשליות. אני יודע מה החברים שלך מספרים לך. זה נכון, הכול נכון -
- אלמה החיצוניות אף פעם לא עניינה אותי.
- בורקהרד ועוד איך שיש לה ערך. האמת שהן שהחיצוניות מעניינת אותך מאוד! יותר ממה שאת חושבת. אני מכיר אותך מספיק כדי לדעת זאת. את מעוניינת בכסף, כישרון ופירסום... ולי אין כלום מכל אלה.
- אלמה זה לא נכון. יש לך ידע, ואתה יודע את זה.
- בורקהרד אני כבר לגמרי לא בטוח בזה.
- אלמה אתה זקוק לעוד מחמאות? אתה מלא ידע, מקס. זה אני יכולה לאשר לך. ויש לך מוח פאנטסטי. אתה אולי אפילו גאון במובן מסויים...!?
- בורקהרד אני אולי אפילו? אולי אפילו גאון? באמת, תפסיקי עם זה. אתה הורגת אותי עם המחמאות שלך. אני בטוח לא גאון. אילו היית מאמינה שאני כן, לא היית מוותרת עלי. אבל את וויתרת עלי. נכון? אלמה! אני רוצה לעצב אותך, את מבינה? אני רוצה להדריך אותך! - אל תעזבי אותי! אני רוצה אותך. אני זקוק לך. את חייבת להיות שלי, את מבינה? לתמיד! אני רוצה אותך לתמיד. את מבינה?! - אל תתני לי להתחנן כמו ילד קטן. יש לך באמת כל כך הרבה לתת, שכולם חייבים להתחנן לפניך שתתני משהו מכל השפע שיש לך? יפה! בבקשה: לי אין כלום. אני חייב להתחנן.
- אלמה תפסיק עם זה! תפסיק עם זה מיד! אני לא יכולה לסבול את זה! אתה מבין אותי? תפסיק להשפיל את עצמך מיד! אני לא יכולה לסבול את זה. לעולם, אתה שומע, לעולם אל תשפיל את עצמך לפניי. אף פעם, אף פעם, אף פעם אל תתחנן לפניי על אהבה.
- בורקהרד אם לא תתני לי -
- אלמה זה הרוצח המסוכן ביותר של האהבה, אתה לא מבין את זה? אם מישהו מבקש עזרה, אסור לך לתת לו. כי זה אומר שהוא לא ראוי. אתה בעצמך לימדת אותי את זה, מקס. אם מישהו מבקש ממני משהו - אם הוא מתחנן על זה - אז בשבילי הוא מת.
- בורקהרד בשבילך אני מת?
- אלמה אתה עושה כל מה שאת יכול כדי להקל את זה עלי.
- בורקהרד מה להקל עלייך? להקל עלייך - את מה? יש לך מישהו---?
- אלמה יש לי בעייה נורא קשה.
- בורקהרד יש מישהו אחר.
- אלמה מקס שלי... מקס הניפלא שלי!

מי זה?	בורקהרד
בחיידך, מקס...!	אלמה
מי זה? לפחות הגידי לי את שמו.	בורקהרד
זה אלכס.	אלמה
זמלינסקי? למה זמלינסקי? אבל אותו כבר יש לך?!	בורקהרד
לא, אידיוט שכמותך. אני עושה נסיונות.	אלמה
אני יודע.	בורקהרד
לא, אני רק עושה נסיונות עם עצמי. אני לוחשת "אהוב שלי", וזה תמיד השם של זמלינסקי שעולה ראשון.	אלמה
והשם של מי עולה שני? הממ? השם של מי עולה שני? (שתיקה) אני יכול להריח אותו עלייך. מה יש לו שאין לי? הוא יותר צעיר ממני? נראה יותר טוב? יותר עשיר? חשבתי שאת לא מייחסת שום ערך למראה החיצוני? אולי זה דוקטור מור עם שקי הכסף שלו?	בורקהרד
לא. זה לא דוקטור מור.	אלמה
אז מי זה? - את לא יכולה לתעתע בי, כלבה קטנה מיוחמת שכמותך. את רוצה לזרוח כמו כוכב בשמי ווינה. הכוכב היפה ביותר בשמי הלילה. בשביל זה את זקוקה לגבר נאה, עשיר ומכובד. מה את צוחקת לך?	בורקהרד
"גבר נאה!" אוי, אלוהים... מה אתה יודע!	אלמה
אז הוא לא נאה? אם כך הוא צריך להיות עשיר מאוד.	בורקהרד
הוא גם לא עשיר.	אלמה
אז הוא מפורסם.	בורקהרד
מקס, תפסיק עם זה. אתה רק מקלקל הכול עוד יותר.	אלמה
הוא באמת מפורסם? פירסום עולמי?	בורקהרד
עדיין לא.	אלמה
אהההה! - מי זה?	בורקהרד
זהו (לוחשת משהו לא ברור) גסטמללל....	אלמה
סליחה? מי?!	בורקהרד
(היא לא מסוגלת להכריח את עצמה לבטא את השם כראוי:) גסטמלא...)	אלמה
תפסיקי עם המישחקים האלה. מי האיש?	בורקהרד
אמרתי לך. עכשיו תן לי מנוחה. ודי!	אלמה
אל תטריפי אותי! (מחקה אותה) "גסטמלא..." מי זה צריך להיות? אני	בורקהרד

אלמה	רוצה לדעת, לכל הרוחות! מי זה? תאייתי לי את השם שלו!
בורקהרד	אמרתי די. אתה עולה לי על העצבים. תפסיק לענות אותי! אני מענה אותך?! את מענה אותי! מי הגבר הזה? אני רוצה לדעת מי זה! לכל השדים והרוחות!
אלמה	(מראה לו את התמונה של מאהלר) זה....
בורקהרד	מה? מי?! (לפתע הוא קולט) לא! לא, את מותחת אותי. זה לא יכול להיות... את לא באמת מתכוונת...גוסטב מאהלר? הנוד הזקן הזה?!
אלמה	היית חייב להגיד את זה.
בורקהרד	הו אלוהים! הוא יכול להיות הסבא שלך!
אלמה	הוא רק בן ארבעים ושתיים. אז מה?
בורקהרד	רק? הוא בעשרים שנה זקן ממך.
אלמה	הוא אוהב אותי.
בורקהרד	הוא אוהב אותך? הדגמלוח המיובש המקומט והזקן הזה, הקוף מוכה הטחורים הזה שאוכל רק לחם מלא ופירות, וזה בדיוק איך שהוא גם מלחין! מרחן התווים חסר הטעם הזה...
אלמה	טוב, הוא לא בטהובן, אבל יש לו כישרון...
בורקהרד	"לא בטהובן"?! תגידי לי, לגמרי השתגעת? הוא יהודי! חהודי, אלמה! למרות שהוא המיר את דתו. אי אפשר לשטוף דבר כזה עם קצת מים. יהודי לא יכול לעולם להיות אמן אמיתי.
אלמה	זה לא נכון. השירים שלו -
בורקהרד	השירים שלו! איך הגעת אליהם?
אלמה	הוא שלח לי אותם.
בורקהרד	אה! אז זה כבר הגיע לזה. המוסיקה הדיאטטית שלו. עם הקסם המתקתק של רסק תפוחי עץ. זה תמיד עובד - בתור משלשל.
אלמה	תרגע. אני לא אומרת שאני מתלהבת מהמוסיקה שלו. אבל אחדים מהשירים שלו...
בורקהרד	תפסיקי! באמת! אף אחד בעולם לא יאמין לך אם זה מה שתגידי. בתור מלחין הוא אפס. ואת יודעת את זה. הכל יומרה והתחזות ופזזה. אלמה! איך את יכולה? את כל כך אינטליגנטית, יש לך טעם כל כך מעודן. המוסיקה שלך עולה לאין ערוך על כל מה שהמתחזה הזה חיבר. אלמה, בגיל 22 הלחנת יצירות הרבה יותר טובות ממה שגוסטב מאהלר יסנדלר וילחיץ במאתיים שנה. כל אחד מהשירים שלך חושף יותר כישרון מוסיקלי מכל הסימפוניות שלו ביחד.

- אלמה
זה לא המוסיקה. המוסיקה שלו משאירה אותי קרה. היא לא מעוררת את החושים שלי, אבל - אבל הוא! הוא! הוא מרתק אותי. רק הוא. זהו זה. שום דבר אחר. זה... אני לא יודעת איך לומר את זה...
- בורקהרד
כן, בטח, אני יודע. הדבר החמקמק הזה שאי אפשר לבטא במילים. האני-לא-יודע-מה הזה. הכמעט-כלום הזה. - והמעמד שלו כמנהל האופרה המלכותית. זאת האמת, אולי לא? הוא תופס עמדת מפתח בחיים המוזיקליים של ווינה. להיות אישתו זה זוהר, כוח, סטאטוס. אל תרמי את עצמך, אלמה. טיפשה קטנה שכמותך! כל מה שאת רוצה זה לשבת על תיבת הנגינה, לבושה בהתאם, עם כיפה אדומה על הראש, וקערה לכסף ביד, והאדון מאהלר יסובב את הידית ויטחן את העוגב. וכל ווינה רוקדת למנגינה! אבל לא איתי, לא איתי! ...
(לפתע הוא עט על אלמה, מנסה לחבקה ולנשקה.)
- בורקהרד
אלמה! בואי הנה, בואי אלי!
- אלמה
תפסיק! תפסיק מיד, מקס! לא, אל תנשק אותי! אלכס...עזוב אותי... לבד. תן לי מנוחה. אל תיגע בי. שלא תעז... לך ממני! לך... ממני!!!
(הודפת אותו ויורקת) אווור! -אילו רק הייתי פוגשת בו לפני שלוש שנים, השפתיים שלי לא היו מיזדהמות עם שלך.
- בורקהרד
אההה... עכשיו אני מבין אותך, אלמה. סוף סוף. הייתי צריך לחכות זמן רב. היוורה חסרת הגבולות שלך, הצימאון שלך לעונג, הפאנטזיות המגוחכות שלך! את אדם מת! את אבודה...
- אלמה
בדיוק להיפך, מתוק שלי. שמור את העצות שלך לעצמך. אני לא אזדקק להן יותר. אני אוהב אותך, כל החיים שלי. ואני אדאג לו. ואני אלחין. אני אפילו אנצח! האיש הזה הוא חמצן טהור בשבילי. אתה תישרף אם תתקרב מדי.
- בורקהרד
ומה איתי? מה הייתי בשבילך?
- אלמה
גופרית. גם היא בוערת, אבל זה מסריח.
- בורקהרד
טוב, טוב...! שאני לא אראה אותך יותר! לכי תזדייני כל הדרך לפירסום ולתהילה! לזה נועדת מבטן ומלידה.
- אלמה
זה לא נתון לשיפוטך, תודה לאל.
- בורקהרד
שלום חיים שלי, שלום לב שלי, שלום תיקווה שלי! את תהיי האישה הכי חשובה בחיים המוזיקליים של ווינה. תיהני לך מזה! לכי לתיש היהודי שלך. לכי לגוסטב שלך. כשימאסו לך השפתיים הבלות של השזיף המיובש שלך, בואי לשתות איתנו. נקבל אותך תמיד בברכה. אני חייב להטביע את הצער ולהביא את הבשורה לחברים שלנו. כל זה לא שווה יותר משתיה הגונה, וכמה בדיחות עסיסיות. אדייה, אלמה!

